

VOORBLAD

Voorstel aan de Raad

Zaaknummer: Z/24/087855
Datum collegebesluit: 19 november 2024
Datum commissievergadering: 15 januari 2025
Datum raadsvergadering: 28 januari 2025

Soort Voorstel: Adviesnota
Onderwerp: Beleidsnota Ouderenbeleid 2025
Portefeuillehouder: Wethouder Bloemendaal
Programma: Mens en Maatschappij

Kernboodschap:

Bijlagen:

1. Beleidsnota Ouderenbeleid 2025
2. Advies ASD Conceptbeleidsnota Ouderenbeleid 2024
3. B&W-reactie op advies ASD Conceptbeleidsnota Ouderenbeleid 2024

Stukken ter inzage: Nee
Indien dit vertrouwelijke stukken zijn of persoonsgegevens bevatten

Beslispunten:

1. *De beleidsnota Ouderenbeleid 2025 vast te stellen, met de voorgestelde maatschappelijke opgaven:*
 - a. Levensloopbestendig wonen en leven.** *We staan voor de opgave om ervoor te zorgen dat er voldoende geschikte, betaalbare woningen beschikbaar zijn voor de ouderen in Wassenaar.*
 - b. Gezond en vitaal ouder worden.** *We staan voor de opgave om ervoor te zorgen dat alle ouderen, zowel inwoners met als zonder (onzichtbare) beperking, in Wassenaar zo gezond en vitaal mogelijk ouder worden. Het gaat hierbij niet alleen om het fysieke aspect van*

gezondheid, maar ook de sociale en financiële aspecten. De opgave is het versterken van de zelfredzaamheid en het verminderen van de problematiek.

c. Beschikbaarheid en toegankelijkheid van informatie, advies, ondersteuning, hulp en zorg.

We staan voor de opgave om ervoor te zorgen dat inwoners die daarop aangewezen zijn, de juiste informatie, advies, ondersteuning, hulp en zorg krijgen, op de juiste plek. Binnen deze opgave is extra aandacht nodig voor de mantelzorgers in Wassenaar, voor de beschikbare vervoersmogelijkheden voor ouderen, voor de vindbaarheid van informatie en voor de financiële situatie van inwoners.

Relatie met:

- Agendapunt:
- Toezegging:
- Amendement/motie:
- Schriftelijke vragen:

Adviesnota aan de Raad

Onderwerp

Beleidsnota Ouderenbeleid 2025

Inleiding

In Wassenaar is sprake van dubbele vergrijzing. Dit betekent dat de groep 65-plussers (ouderen) een relatief groter aandeel vormt van de samenleving en dat er sprake is van een stijgende levensverwachting. Er ligt een grote maatschappelijke opgave om de gevolgen van de vergrijzing op te vangen en ouderen langer en gezond thuis te laten wonen. De beleidsnota Ouderenbeleid brengt in kaart wat de maatschappelijke opgaven en bijbehorende doelen zijn waar we de komende jaren aan gaan werken. We richten ons niet alleen op de uitdagingen rondom de vergrijzing, maar ook op de kansen die het biedt.

De beleidsnota Ouderenbeleid geeft antwoord op de vragen *'Wat willen we bereiken?'* en *'Hoe gaan we eraan werken?'*. We sluiten aan bij de genoemde visie en uitgangspunten van het Beleidsplan Sociaal Domein Wassenaar, dat in juni 2024 is vastgesteld door de gemeenteraad: *'We vinden het belangrijk dat iedereen in ons dorp mee kan doen, van jong tot oud. We willen voorkomen dat een te vermijden ondersteunings-, hulp- of zorgvraag ontstaat en zetten in op preventie. Op het moment dat het nodig is, willen we dat er een passend aanbod is van informatie, advies, ondersteuning, hulp en zorg.'*

De beleidsnota Ouderenbeleid bevat een uitwerking van de genoemde visie uit het Beleidsplan Sociaal Domein Wassenaar, specifiek voor de doelgroep ouderen van 65 jaar en ouder. Daarnaast volgt er ook nog een beleidsnota Jeugd, gericht op de jongere doelgroep. Deze stukken hebben raakvlakken met andere beleidsterreinen en daarom is er een verbinding met o.a. de Omgevingsvisie en de Woonzorgvisie.

We gaan aan de volgende maatschappelijke opgaven werken voor ouderen.

- 1. Levensloopbestendig wonen en leven.** We staan voor de opgave om ervoor te zorgen dat er voldoende geschikte, betaalbare woningen beschikbaar zijn voor de ouderen in Wassenaar.
- 2. Gezond en vitaal ouder worden.** We staan voor de opgave om ervoor te zorgen dat alle ouderen, zowel inwoners met als zonder (onzichtbare) beperking, in Wassenaar zo gezond en vitaal mogelijk ouder worden. Het gaat hierbij niet alleen om het fysieke aspect van gezondheid, maar ook de sociale en financiële aspecten. De opgave is het versterken van de zelfredzaamheid en het verminderen van de problematiek.
- 3. Beschikbaarheid en toegankelijkheid van informatie, advies, ondersteuning, hulp en zorg.** We staan voor de opgave om ervoor te zorgen dat inwoners die daarop aangewezen zijn, de juiste informatie, advies, ondersteuning, hulp en zorg krijgen, op de juiste plek. Binnen deze opgave is extra aandacht nodig voor de mantelzorgers in Wassenaar, voor de beschikbare vervoersmogelijkheden voor ouderen, voor de vindbaarheid van informatie en voor de financiële situatie van inwoners.

Beoogd effect

Wanneer de beleidsnota wordt vastgesteld, is helder wat de visie is voor de gemeente Wassenaar met betrekking tot de doelgroep ouderen voor de komende jaren. De beleidsnota draagt bij aan integraal beleid en geeft sturing aan de keuzes die in de komende jaren in het Sociaal en Fysiek Domein gemaakt moeten worden.

Argumenten

- 1.1 Met de beleidsnota wordt invulling gegeven aan de wettelijke verplichtingen van college en gemeenteraad voor de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.*
 - 1.2 De beleidsnota sluit aan bij eerder vastgesteld beleid.*
- De voorliggende beleidsnota sluit aan bij het College-uitvoeringsprogramma 2023-2026 en bij het Beleidsplan Sociaal Domein Wassenaar.
- 1.3 De beleidsnota bepaalt de kaders voor het beleid en de uitvoering voor de doelgroep ouderen voor de komende jaren.*

De beleidsnota Ouderenbeleid is een invulling van de in het College-uitvoeringsprogramma 2023-2026 genoemde 'participatief Ouderenbeleid'. Naast het onderzoeken van bestaande (onderzoeks)literatuur en cijfers, is de richting van het Ouderenbeleid voornamelijk bepaald door de inbreng van de doelgroep. Hiervoor is een participatietraject opgezet. Om inbreng op te halen zijn drie participatiesessies georganiseerd waarvoor breed is uitgenodigd om zo de ouderen van Wassenaar, hun eventuele mantelzorgers en betrokken maatschappelijke organisaties te bereiken.

We hebben hen gevraagd mee te denken over de belangrijkste uitdagingen en opgaven die zij zien voor Wassenaar op het gebied van de vergrijzing. Daarnaast heeft de gemeente de opdracht gegeven aan een onafhankelijk onderzoeksbureau om de behoeften van de doelgroep op te halen door in gesprek te gaan met inwoners op straat.

De opgehaalde informatie en inbreng vanuit het bronnenonderzoek en vanuit de diverse participatiesessies en gesprekken met de doelgroep, heeft geleid tot de formulering van de maatschappelijke opgaven in de beleidsnota Ouderenbeleid.

1.4 Het vaststellen van de beleidsnota is een bevoegdheid van de raad.

Kanttekeningen

1.1.1 Het Sociaal Domein is complex en de bewegingsruimte van de gemeente is beperkt.

De gemeente is een van de spelers in het complexe veld van het Sociaal Domein. We hebben te maken met regiosamenwerking, rijksregelingen en (steeds veranderende) wetgeving. De Wmo is zo ingericht dat gevraagde hulp en ondersteuning door gemeente geboden moet worden wanneer deze gegrond wordt aangevraagd (het is een opneemregeling).

1.2.1 Om antwoord te bieden op de dubbele vergrijzing, zal er meer in moeten worden gezet op preventie, normaliseren, demedicaliseren en collectivieren.

Gezien de toenemende vergrijzing en het vooruitzicht dat budgetten niet evenredig meegroeien, kan dit in de toekomst mogelijk leiden tot een financieel knelpunt.

Uitvoering: Financiën

Het voorstel heeft geen directe financiële consequenties. Het beleid zoals beschreven in de beleidsnota wordt uitgevoerd binnen de financiële kaders van de meerjarenbegroting.

Voor diverse onderwerpen in de beleidsnota zijn of worden aanvullende uitvoeringsprogramma's opgesteld, waarin de concrete vertaling van de visie naar de uitvoering wordt gemaakt. In deze uitvoeringsprogramma's worden de financiële consequenties uitgewerkt, waarbij we een realistische blik hebben op en transparant zijn over de haalbaarheid en beheersbaarheid van de financiën. Het vaststellen van de uitvoeringsprogramma's is een bevoegdheid van het college.

Uitvoering: Juridisch kader

- Artikel 147, lid 2, van de Gemeentewet (de bevoegdheid van de raad tot het vaststellen van, i.c., het beleidsplan).
- Artikel 160, lid 1, onder b, van de Gemeentewet (het college is bevoegd beslissingen van de raad voor te bereiden en uit te voeren).
- De Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (doel van de Wmo is om de zelfredzaamheid en participatie van burgers te bevorderen, gemeenten dienen een samenhangend stelsel van ondersteuning en voorzieningen aan te bieden aan burgers die niet (goed) in staat zijn om zelf of met hulp van anderen te participeren, waar de doelgroep uit dit beleid onder valt).
- Naast de Wmo is er een groot aantal beleidsdomeinen en onderliggende wettelijke kaders die ook bijdragen aan het welbevinden van ouderen in Wassenaar. Hiervoor verwijzen we graag naar bijlage A in het Beleidsplan Sociaal Domein Wassenaar. Daar is een uitgebreid overzicht

van de voor het Sociaal Domein relevante verdragen, wetten en regelingen te vinden, met daarbij een toelichting op de gemeentelijke verantwoordelijkheden.

- Verordening Adviesraad Sociaal Domein Wassenaar, met name van belang de artikelen 3 en 6.

Uitvoering: Communicatie en Inwonersparticipatie

In mei 2024 tot en met september 2024 heeft een participatietraject rondom het Ouderenbeleid plaatsgevonden. Om inbreng op te halen zijn drie participatiesessies georganiseerd waarvoor breed is uitgenodigd om zo de ouderen van Wassenaar, hun eventuele mantelzorgers en betrokken maatschappelijke organisaties te bereiken. Daarnaast heeft de gemeente de opdracht gegeven aan een onafhankelijk onderzoeksbureau om de behoeften van de doelgroep op te halen door in gesprek te gaan met inwoners op straat. De uitkomsten zijn verwerkt in de beleidsnota.

Er is daarnaast ook formeel advies gevraagd aan de Adviesraad Sociaal Domein (ASD). De ASD heeft advies gegeven op een conceptversie van september 2024. Het advies van de ASD is te vinden in bijlage 2. De beantwoording van de reactie van de ASD is te vinden in bijlage 3.

Na vaststelling van de beleidsnota zal het worden gedeeld met allen die aanwezig waren tijdens de participatiesessies in 2024. Bij het opstellen van de onderliggende uitvoeringsprogramma's wordt de doelgroep nadrukkelijk betrokken.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. K.D. Handstede,
gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester